

ЗАВДАННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
УКРАЇНОЗНАВЧОЇ ГРИ

С☺**няшник**

10-11 КЛАСИ
2013

1 БАЛ

1. У якому рядку слова поєднано не за тим принципом, що в інших?

- а) абрикос – абрикоса;   б) клавіш – клавіша;
в) африкат – африката;   г) зал – зала;
д) адрес – адреса.

2. Прочитайте уважно слова: 1) *рис*; 2) *рисеня*; 3) *риса*; 4) *рисиха*; 5) *рисак*; 6) *рисячий*. Однокореновими є

- а) 1 та 2;   б) 2, 4, 6;   в) 3 та 5;
г) 3, 5, 6;   д) 1, 2, 3.

3. Прочитайте уважно сталі сполуки, поміркуйте, яке слово пропущено в усіх фразеологізмах: ... *і на вола рот роззявляє; коваль коня кує, а ... й собі ногу дає; у доброго мужа жона, як ружа, а у злого баба, як ...; як зазиміє, то й ... оніміє.*

- а) сова;   б) коняка;   в) курка;
г) жаба;   д) свиня.

4. Фразеологізм *роззявити рота* має всі значення, КРІМ

- а) 'верховодити';
б) 'бути неухажним';
в) 'посягати на щось';
г) 'бути враженим';
д) 'говорити'.

5. Закріпилися в мовленні й не вважаються порушенням лексичних норм вислови

- а) експонат виставки, букіністична книга;
б) вільна вакансія, передовий авангард;
в) перспективний на майбутнє, уперше познайомилися;
г) основний лейтмотив, найстарший за віком;
д) травень місяць, значна сума грошей.

6. У якому рядку в усіх словах є звук [ш]?

- а) щиро, мишиці, шумно;
б) намагаєшся, швидко, шмигає;
в) сніжка, розшукати, ріжки;
г) шука, широко, подушка;
д) принісиш, шуба, сережка.

7. За походженням не пов'язане з іншими слово

- а) шило; б) зшиток; в) шитво;
г) зошит; д) шина.

8. Прочитайте імена: *Євпраксія, Юля, Зоська, Ївга*. У якому рядку наведено відповідно їх варіантні форми?

- а) *Приська, Югина, Зінаїда, Юлія*;
б) *Поліна, Уляна, Зіновія, Євдокія*;
в) *Параска, Уляна, Софія, Євгенія*;
г) *Пелагея, Юстина, Солоха, Євдоксія*;
д) *Євгенія, Юхимія, Зоя, Єва*.

9. Знайдіть речення, у якому не допущено граматичної помилки.

- а) *Розпочинаючи заняття, треба перевірити присутність студентів.*
б) *Підтримуючи добродійні проекти, бізнесменами створюється позитивний суспільний імідж.*
в) *Приїхавши у школу, мера тепло вітали учні й учителі.*
г) *Закінчивши університет, мене призначили на посаду програміста.*
д) *Щоденно працюючи над науковою роботою, мені вдалося її написати.*

10. Яке слово утворено способом складання основ?

- а) *винокурня*; б) *зубоскальство*;
в) *металопластик*; г) *сантехнік*;
д) *роботодавець*.

11. У якому рядку допущено помилку при творенні складного слова?

- а) *трьохсотий*; б) *двохтисячний*;
в) *трьохбарвний*; г) *двохатомний*;
д) *трьохелементний*.

12. У якому словосполученні є лексична помилка?

- а) *родючий чорнозем*; б) *обізнаний працівник*;
в) *зрошувальна земля*; г) *супровідний документ*;
д) *зворушливий момент*.

13. Його творчість періоду 40–60-х років ХХ ст. Василь Стус назвав «*покарою славою*», оскільки тоді вже «*поет помер, а залишився чиновник, який виконував поетичні функції*».

Ідеться про творчість

14. У пригодницькій тетралогії В. Малика «Таємний посол» немає роману

- а) «Фірман султана»;
- б) «Черлені щити»;
- в) «Посол Урус-Шайтана»;
- г) «Чорний вершник»;
- д) «Шовковий шнурок».

15. Хто зі згаданих нижче авторів у роботі над своїм найбільш відомим твором послідовно працював у жанрах нарису, повісті й роману?

3 БАЛІ

16. У якому рядку наведено синоніми до іншомовних слів *пролонгувати, лімітувати, стимулювати та координувати* відповідно?

- а) закликати, забороняти, підштовхувати, погоджувати;
- б) змінювати, обмежувати, спонукати, направляти;
- в) прискорювати, розмежовувати, наполягати, керувати;
- г) подовжувати, обмежувати, заохочувати, узгоджувати;
- д) продовжувати, лементувати, підказувати, знаходити.

17. Установіть відповідність між прізвищами та псевдонімами письменників:

1) Лозов'ягін; 2) Фітільов; 3) Губенко; 4) Кандиба.

А Микола Хвильовий;

Б Остап Вишня;

В Олександр Олесь;

Г Іван Багряний.

а) 1Г, 2А, 3Б, 4В;

б) 1Б, 2Г, 3В, 4А;

в) 1А, 2В, 3Г, 4Б;

г) 1В, 2Б, 3А, 4Г;

д) 1Г, 2Б, 3А, 4В.

18. Розгляньте співвідношення:

байдики бити = *і за холодну воду не братися* ≠ *гнути спину*;

горобцям дулі давати = *сидні справляти* ≠ ...;

тинятися з кутка в куток = ... ≠ *мозолити руки*;

ганяти вітер по вулицях = *баглаї бити* ≠ ... .

На місці крапок мають стояти фразеологізми

а) дивитися як горбець на полову, лежні справляти, датися взнаки;

б) ставати дибки, схиляти голову, загнати в сліпу вулицю;

в) теревені правити, кулаки сукати, вітер у кишенях свистить;

г) вилізти боком, бити по руках, варити воду;

д) нагріти чуба, ханьки м'яти, в поті чола.

19. Яке з імен відомих українських поетів є «зайвим»?

а) Микола Зеров;

б) Павло Тичина;

в) Микола Драй-Хмара;

г) Максим Рильський;

д) Павло Филипович.

20. У якому рядку в усіх словах відбувається уподібнення приголосних?

- а) ворітця, коротиший, міжпланетний;
- б) берешся, світ, хиткій;
- в) качці, зрідка, обкладинка;
- г) зняти, вогкість, зважся;
- д) вимовляється, тління, халві.

21. «Гомером ХХ сторіччя» назвала критика цього письменника. Його трилогію про рідну землю було висунуто в 1930-х роках на здобуття Нобелівської премії, але через брак реклами й перекладів текст не одержав належного визнання.

Ідеться про

- а) Івана Багряного;
- б) Уласа Самчука;
- в) Тодося Осьмачку;
- г) Василя Барку;
- д) Михайла Стельмаха.

22. Розгляньте німецькі лексичні запозичення:

- 1) кельма, гаубиця, стамеска, фуганок;
- 2) бруствер, гауптвахта, фланг, шпунт;
- 3) шахта, шурф, штрек, штраф;
- 4) маклер, вексель, шихта, касир.

Які слова є невідповідними за значенням у своїх рядках?

- а) кельма, бруствер, штраф, шихта;
- б) гаубиця, шпунт, штраф, шихта;
- в) стамеска, шпунт, шурф, вексель;
- г) гаубиця, фланг, шурф, вексель;
- д) фуганок, бруствер, штрек, маклер.

23. Хто написав роман, назву якого тут зашифровано?

- а) Валер'ян Підмогильний;
- б) Володимир Винниченко;
- в) Ліна Костенко;
- г) Юрій Андрухович;
- д) Олександр Довженко.

24. «Сарандара, марандара, гаспида угас, василиска попер!»

Амiнь бiжить, амiнь кричить, амiня доганяє!». Ця мовна нiсенiтниця є

- а) прокляттям баби Марусини («Зачарована Десна»);
- б) ворожiнням баби Палажки («Кайдашева сiм'я»);
- в) приповiдкою Омелька («Мартин Боруля»);
- г) приказкою баби Оришки («Хiба ревуть воли, як ясла повнi?»);
- д) примовкою Явдохи Зубихи («Конотопська вiдьма»).

25. Хто з авторiв, зображених на фотографiях, був змушений вiдмовитися вiд iноземної лiтературної премii?

5 БАЛIВ

26. Усi правильнi форми родового вiдмiнка множини iменникiв *бюлетень, крихта, вiдкриття, болгарин, вiрмен* записано в рядку:

- а) бюлетенiв, крихот, вiдкрить, болгарiв, вiрменiв;
- б) бюлетнiв, крихiт, вiдкритть, болгар, вiрмен;
- в) бюлетенiв, крихот, вiдкриттiв, болгар, вiрменiв;
- г) бюлетеней, крихт, вiдкрить, болгаринiв, вiрмен;
- д) бюлетнiв, крихiт, вiдкриттiв, болгарiв, вiрменiв.

27. Укажiть неправильний варiант правопису iменi героя роману Мiгеля де Сервантеса.

- а) Дон-Кiхот;
- б) донкiхот;
- в) дон Кiхот;
- г) Дон Кiхот;
- д) Донкiхот.

28. Співорганізатором «Пласту» – першої української дитячо-юнацької патріотичної організації, що діє й тепер, був колишній січовий стрілець, знищений у 1941 році радянською владою

- а) син Івана Франка Петро;
- б) син Івана Карпенка-Карого Назар;
- в) син Михайла Коцюбинського Юрій;
- г) син Олександра Олеся Олег;
- д) брат Лесі Українки Михайло.

29. Герб (рис. 1) замість власного чи родового герба вміщено в поетичному некролозі на смерть

а)

б)

в)

г)

д)

рис. 1

30. У творчому доробку видатного українського перекладача Бориса Тена чільне місце посідають переклади творів

- а) Овідія;
- б) Вергілія;
- в) Гомера;
- г) Софокла;
- д) Еврипіда.